

Sygn. akt VIII U 2441/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący:	SSO Joanna Smycz
Protokolant:	Justyna Jarzombek

po rozpoznaniu w dniu 15 kwietnia 2016 r. w Gliwicach

sprawy (...) z ograniczona w G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o zapłatę zaległych składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy

i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

na skutek odwołania (...) z ograniczona w G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 21 października 2015 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Joanna Smycz

Sygn. akt VIII U 2441/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 października 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., powołując się na art. 83 ust. 1 i art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustalił wysokość zaległych składek:

- na ubezpieczenia społeczne za okres od sierpnia 2011r. do stycznia 2015r. wraz z odsetkami, kosztami upomnień i kosztami egzekucyjnymi w łącznej kwocie 3.696.681,70 zł;
- na ubezpieczenie zdrowotne za okres od sierpnia 2011r. do stycznia 2015r. wraz z odsetkami, kosztami upomnień i kosztami egzekucyjnymi w łącznej w kwocie 753.552,20 zł;
- składki na Fundusz Pracy za okres od sierpnia 2011r. do stycznia 2015r. wraz z odsetkami, kosztami upomnień i kosztami egzekucyjnymi w łącznej w kwocie 76.811,38 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że płatnik składek (...) Sp. z o.o. w G. był zobowiązany do opłacania comiesięcznych składek na poszczególne ubezpieczenia oraz, że od składek nieuiszczonych w terminie naliczane są odsetki za zwłokę. W załączniku do tej decyzji organ rentowy zamieścił szczegółowe zestawienie należnych i nieopłaconych składek z rozbiciem na poszczególne fundusze i miesiące za które miały być opłacone, jak również z uwzględnieniem należności głównej i należnych odsetek.

Od powyższej decyzji odwołanie wniósł (...) Sp. z o.o. w G., wskazując, że ustalona przez ZUS wysokość zaległości jest niezgodna z rzeczywistym stanem rzeczy i ZUS w żaden sposób nie wyliczył i nie wykazał istnienia zaległości, a ustalił ją dowolnie i arbitralnie. Nadto w toku procesu podniósł, że z uzasadnienia zaskarżonej decyzji nie wynika jednoznacznie czy wskazana zaległość jest prawidłowo ustalona. Odwołujący zaznaczył nadto, że wyliczona przez ZUS zaległość nie uwzględnia dowodów dokonanych przez niego wpłat. Dalej odwołujący wniósł o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, na okoliczność ustalenia faktycznej zaległości składkowej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swe dotychczasowe stanowisko. ZUS wskazał, że decyzję wydał w oparciu o przepisy ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 121, ze zm.). Dalej ZUS wskazał, że obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym obowiązuje osoby prowadzące działalność gospodarczą od momentu jej rozpoczęcia do zaprzestania. Organ rentowy wyjaśnił ponadto, że w wyliczeniach będących podstawą wydania zaskarżonej decyzji, uwzględnił wpłaty dokonane przez odwołującą do momentu wydania zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił co następuje:

(...) Sp. z o.o. w G. prowadzi działalność gospodarczą.

Ubezpieczony jako płatnik składek zgłosił się do ubezpieczeń społecznych i do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego oraz ubezpieczeń chorobowych od kwietnia 2005r. Od sierpnia 2011r. odwołujący jako płatnik składek zaprzestał ich opłacania.

W dniu 21 października 2015r. organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję ustalając dla ubezpieczonego wysokość zaległych składek na ubezpieczenia społeczne za okres od sierpnia 2011r. do stycznia 2015r., ubezpieczenie zdrowotne za okres od sierpnia 2011r. do stycznia 2015r., i Fundusz Pracy za okres od sierpnia 2011r. do stycznia 2015r., wraz z odsetkami łącznie na kwotę główną 4.527.045,28 zł. Jako załącznik do tej decyzji organ rentowy dołączył również wykaz należności na poszczególne fundusze, za konkretne miesiące z rozbiem na należność główną i odsetki.

Z kolei ubezpieczony zarówno w odwołaniu, jak i w toku procesu domagał się przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego, który ustali faktyczną kwotę zadłużenia, bowiem w ocenie odwołującego ustalona przez ZUS w zaskarżonej decyzji, kwota zaległości, na dzień wydania tej decyzji jest inna niż wskazana przez organ rentowy.

Zarządzeniem z dnia 12 lutego 2016r. odwołujący został wezwany, w terminie 14 dni, do sprecyzowania zarzutów i wskazania, które kwoty i za jakie okresy kwestionuje, z przedłożeniem konkretnych dowodów na uzasadnienie zarzutów oraz do złożenia wszelkich wniosków dowodowych na poparcie swoich twierdzeń.

Sąd z urzędu stwierdził, że do momentu rozprawy, na której zapadł wyrok, odwołujący nie zajął stanowiska, nie stawiał się też na rozprawie w dniu 15 kwietnia 2016r.

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, oraz wyliczeń ZUS stanowiących załącznik do zaskarżonej decyzji. Zebrane dowody Sąd uznał za wystarczające i mogące być podstawą ustaleń faktycznych oraz rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

Sąd oddalił dowód z opinii biegłego, bowiem pomimo wezwania do sprecyzowania konkretnych zarzutów odnośnie poszczególnych wyliczeń ZUS i przedstawienia konkretnych dowodów na poparcie swoich twierdzeń, odwołujący nie odniósł się do wyliczeń organu rentowego i nie przedstawił jakiegokolwiek dokumentu mogącego stanowić podstawę wyliczeń dla biegłego, nie stawiał się też na rozprawie i nie składał dalszych wniosków dowodowych na poparcie swojego stanowiska. Natomiast zgromadzone przez organ rentowy dokumenty wskazują na istnienie zaległości określonej w przedmiotowej decyzji.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej spółki nie zasługuje na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie odwołujący nie kwestionował samego obowiązku opłacania składek ani okresów za jakie zostały wymierzone, a jedynie wysokość zaległości w jakiej zostały ustalone przez ZUS.

Nie jest kwestią sporną, że skarżący jest płatnikiem składek.

Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym oraz obliczania i opłacania składek reguluje ustawa z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 121, ze zm.).

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt. 1 i 5 oraz art. 12 ust. 1 i art. 13 pkt. 1 i 4 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2009r., Nr 205, poz. 1585 ze zm.), zwanej dalej ustawą systemową, osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu. Obowiązek ubezpieczenia powstaje od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia jego rozwiązania dla pracowników oraz od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Po myśli art. 36 ust. 1 wyżej powołanej ustawy systemowej, każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. Obowiązek zgłoszenia osoby prowadzącej działalność gospodarczą spoczywa na tej osobie (ust.3). z kolei pracownika do ubezpieczeń zgłasza jego pracodawca (ust. 2).

Natomiast po myśli art. 17 w związku z art. 46 ustawy, płatnik składek obowiązany jest według zasad wynikających z przepisów niniejszej ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Rozliczenie składek oraz wypłaconych przez płatnika w tym samym miesiącu świadczeń następuje w deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA.

Po myśli art. 47 ustawy płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc.

Zgodnie zaś z treścią art. 48 tejże ustawy, jeżeli płatnik składek nie złoży w terminie deklaracji rozliczeniowej, nie będąc z tego obowiązku zwolnionym, organ rentowy dokonuje wymiaru składek z urzędu w wysokości wynikającej z ostatnio złożonej deklaracji, bez uwzględnienia wypłaconych płatnikowi świadczeń, zawiadamiając go o tym. Jeżeli po wymierzeniu składek z urzędu płatnik złoży deklarację rozliczeniową, organ rentowy koryguje wymiar składek do wysokości wynikającej ze złożonej deklaracji z uwzględnieniem wykazanych w niej świadczeń.

Powyższe obowiązki płatnika, wynikają wprost z przepisów ustawy, nie ma zatem potrzeby nakładania na niego takiego obowiązku z drogiej decyzji. Przepisy te mają charakter bezwzględnie obowiązujący.

Natomiast w przypadku nie wywiązania się przez płatnika składek ze swojego obowiązku, organ rentowy ma prawo do samodzielnego wydania stosownej decyzji ustalającej wysokość zaległych składek i wezwać do ich opłacenia a następnie do ściągnięcia ich w drodze egzekucji.

Podstawę prawną stanowi tu z art. 83 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym ZUS wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności:

- 1) zgłaszania do ubezpieczeń społecznych;
- 2) przebiegu ubezpieczeń;
- 3) ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek;
- 3a) ustalania wymiaru składek na Fundusz Emerytur Pomostowych i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu tych składek;
- 4) ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych;
- 5) wymiaru świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Po myśli art. 23 ust. 1 ustawy, od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015r., poz. 613, z późn. zm.).

Z kolei zgodnie z art. 31 omawianej ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych do należności z tytułu składek, w tym składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych stosuje się odpowiednio m.in. art. 26 i art. 29 § 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa.

W myśl art. 26 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2015r., poz. 613 ze zm.) podatnik odpowiada całym swoim majątkiem za wynikające ze zobowiązań podatkowych podatki.

Zgodnie z art. 29 ust. 1 odpowiedzialność ta obejmuje majątek odrębny podatnika oraz majątek wspólny podatnika i jego małżonka.

Mając na uwadze powyższe, nie budzi wątpliwości Sądu, że ZUS miał prawo wydać decyzję określającą wymiar zaległych składek, obciążając skarżącego również odsetkami.

Przed wszystkim jednak odwołujący nie wykazał, by określone w zaskarżonej decyzji kwoty zaległych składek, zostały wymierzone w wysokości zawyżonej.

Wbrew twierdzeniom odwołującego, to na nim, a nie na organie rentowym spoczywa obowiązek udowodnienia, że kwoty składek zostały źle wyliczone.

Trzeba podkreślić, że jedną z zasad w postępowaniu cywilnym, a takim również jest postępowanie z zakresu ubezpieczeń społecznych, jest zasada kontrydiktoryjności. To na stronach spoczywa ciężar dowodzenia swoich racji.

W myśl art. 6 kodeksu cywilnego, ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Zatem w niniejszej sprawie ciężar udowodnienia, że decyzja ZUS jest nieprawidłowa spoczywa na odwołującym. Błędny jest pogląd ubezpieczonego, że to organ rentowy ma obowiązek wykazania zasadności każdej z wymierzonych kwot, zwłaszcza, że ZUS przedłożył stosowne wyliczenia, które zostały odwołującemu doręczone zarówno w toku postępowania przed organem rentowym, jak również stanowiły załącznik do zaskarżonej decyzji. To na skarżącym ciąży obowiązek wykazania, że wyliczenia te są błędne. Nie jest wystarczające samo negowanie twierdzeń strony przeciwnej.

Tymczasem ubezpieczony zachował się w sposób całkowicie bierny, ograniczając się jedynie do stwierdzeń, że kwestionuje kwoty wskazane przez ZUS. Wprawdzie wnosił o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, jednak pomimo wezwania do wskazania, które z ustaleń kwestionuje i z jakich przyczyn, ze wskazaniem dowodów na poparcie swoich twierdzeń, nie zajął stanowiska w sprawie i nie przedłożył żadnych dowodów i nie wykazał dalszej inicjatywy dowodowej. Sąd uznał zatem, że odwołujący nie przedłożył żadnych dowodów opłacenia składek skutecznie podważających ich wysokość ustaloną przez ZUS, nie ustosunkował się też do wyliczeń organu rentowego odnośnie wymiaru składek na poszczególne rodzaje ubezpieczenia.

Sąd podkreśla, że ubezpieczony miał możliwość zarówno zapoznania się z wyliczeniami ZUS jak i ustosunkowania się do nich nie tylko w toku postępowania sądowego, ale już na etapie postępowania przed organem rentowym. Jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego, był on informowany przez ZUS o toczącym się postępowaniu mającym na celu ustalenie wysokości zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek, był też pouczony o treści art. 10 § 1 k.p.a., tj. o prawie do zapoznania się ze zgromadzonym przez organ rentowy ZUS materiałem dowodowym i wypowiedzenia się na temat zebranych dowodów i materiałów. Ubezpieczony mimo otrzymania zawiadomienia, nie skorzystał z takiej możliwości. Wskazał jedynie na swoją trudną sytuację finansową, nie odniósł się natomiast do wyliczeń ZUS.

Reasumując, ubezpieczony nie podważył w toku postępowania prawidłowości wydanej decyzji. Tym samym należało uznać, że wysokość zaległych składek została ustalona prawidłowo. W tej sytuacji, przy istnieniu zaległości w opłacaniu składek organ rentowy słusznie wyliczył wysokość odsetek i obciążył skarżącego odsetkami.

Należy podkreślić, że obowiązek odsetkowy od zaległości składkowych, tak samo jak podatkowych, powstaje z mocy prawa, niezależnie od woli stron (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 1 lipca 1999r., III AUa 363/99, Pr.Pracy 2000/6/46, oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 18 października 2007r., III AUa 1760/06, LEX nr 447163).

Mając na względzie powyższe rozważania Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., odwołanie oddalił.

(-) SSO Joanna Smycz